

Spielanleitung

Instructions • Règle du jeu • Spelregels

(D) (EN) (F) (NL)

4211

Der Stern von Bethlehem

HABA®

Copyright Habermaaß-Spiele Bad Rodach 2001

De ster van Bethlehem

Een kerstspel voor 1 - 8 kinderen vanaf 4 jaar.

Spelidee: Markus Nikisch

Illustraties: Edda Skibbe

Speelduur: ca. 15 minuten

Spelinhoud:

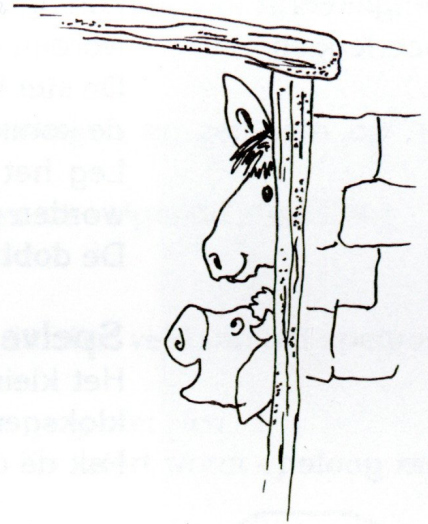
22 houten stukken

1 spelbord

1 staldak

1 speciale dobbelsteen

8 kaarten

Korte inleiding:
kerstverhaal
naspelen

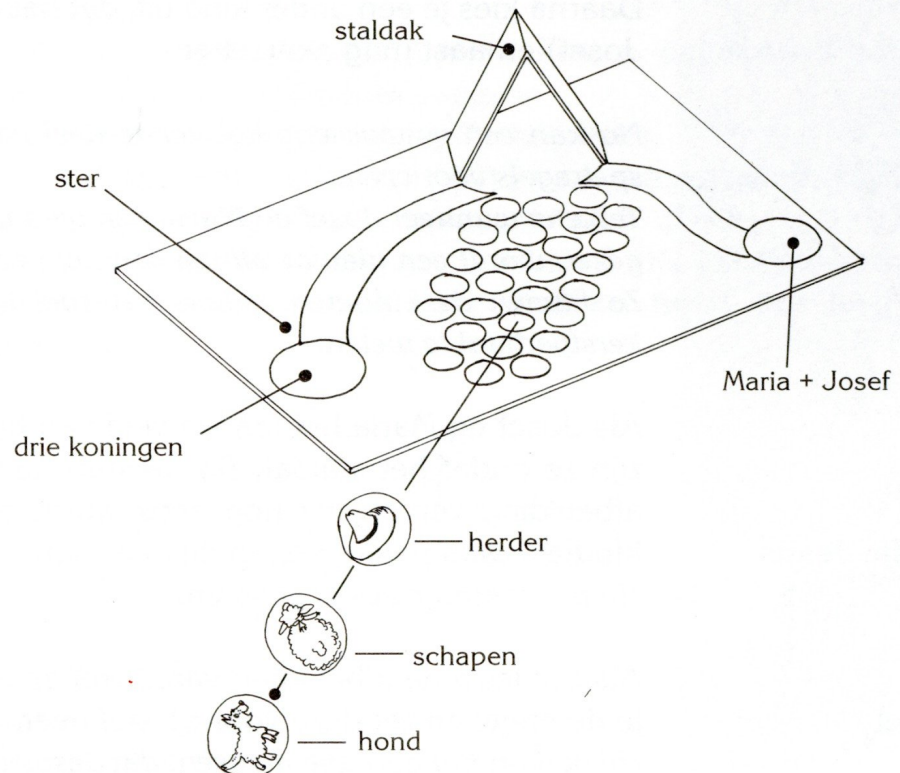
Doel van het spel:

Spelenderwijs leren de kinderen het kerstverhaal met zijn belangrijkste personages kennen. Bij het spel wordt niet tegen elkaar, maar met elkaar gespeeld.

Spelvoorbereiding:

Leg het **spelbord** op tafel. Bekijk vervolgens de afbeelding en stel de stukken op hun overeenkomstige plaats op:

spelbord,
stukken
opstellen

koningen achter-
elkaar neerzetten,
kaarten
omgekeerd
neerleggen

1 x gooien

Josef / Maria

kindje Jesus

engel

De **palmbomen**, de **os**, de **koe** en de **ezel** mogen willekeurig rond-om het staldak worden neergezet. Let er wel op, dat de velden van het parcours niet worden wordt versperd.

De **drie koningen** komen achterelkaar voor het eerste veld van hun route te staan.

De **acht kaarten** geven de acht halteplaatsen op de route van de koningen weer, die ook op het spelbord te zien zijn. De kaarten worden geschud en **omgekeerd op een rij** klaargelegd.

De **ster** ligt op de afbeelding, die bij het eerste veld van de route van de koningen hoort.

Leg het **kindje Jesus** en de **engel** naast het spelbord klaar. Zij worden pas later in het spel gebruikt.

De **dobbelsteen** wordt klaargelegd.

Spelverloop:

Het kleinste kind mag beginnen. Daarna zijn de andere kinderen kloksgewijs aan de beurt.

Pak de **dobbelsteen** en **gooi één keer**.

Welke afbeelding komt bij de dobbelsteen boven te liggen?

Josef en Maria:

Jullie begeleiden de zwangere Maria en haar man Josef op de lange en zware tocht van Nazareth naar Bethlehem.

Je mag **Maria of Josef** pakken en het poppetje **een veld** op de weg naar de stal naar voren zetten.

Daarna kies je een ander kind uit, dat het tweede poppetje (Maria / Josef) ernaast mag neerzetten.

Nu kan een volwassene het eerste deel van het kerstverhaal uit de spelregels voorlezen:

Telkens wanneer Josef en Maria een veld naar voren mogen worden gezet, wordt een nieuwe alinea van het verhaal voorgelezen.

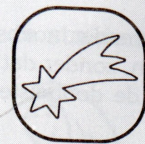
Zo komen de kinderen tijdens het spel telkens wat meer van het kerstverhaal te weten.

Als Josef en Maria het laatste veld van hun route zijn gepasseerd, zijn ze onder het staldak (in de stal) aangekomen. Wanneer hun afbeelding vervolgens nog eens wordt gegooid, dan mag je het **kindje Jesus** pakken en in de daar aanwezige kribbe leggen.

Nu is het kindje Jesus geboren.

Als opnieuw de afbeelding van Josef en Maria wordt gegooid, pak je de **engel** en zet deze voor de stal neer.

Hij verkondigt aan alle mensen, dat Jesus geboren is.

ster:
kaart omdraaien,
zelfde afbeel-
ding:

achterste koning
naar voren, ster
verder zetten

andere afbeel-
ding: koningen
blijven staan

herdersstaf:
herder of hond
verzetten

Ster:

De fel schijnende ster laat de heilige drie koningen zien, waar het kindje Jesus is te vinden. Zij komen van heel ver. De ster leidt hen direct naar de stal in Bethlehem.

Draai een van de **omgekeerde kaarten** om.

Is op de kaart dezelfde afbeelding als het veld van het spelbord waarop de ster ligt te zien?

De heilige drie koningen volgen de ster.

- Pak de **achterste van de drie koningen** en zet hem op het **bijbehorende veld** van hun route.

Daarna schuif je de **ster verder** naar de volgende afbeelding.

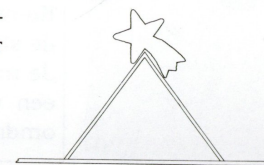
Is op de kaart een andere afbeelding dan het veld van het spelbord waarop de ster ligt te zien?

De heilige drie koningen kunnen de ster nog niet zien.

- De koningen moeten **blijven staan**. De **kaart** wordt opnieuw omgedraaid.

Hebben jullie alle kaarten weten om te draaien?

De koningen hebben de stal in Bethlehem bereikt. Nu kunnen jullie de ster boven op het staldak neerzetten.

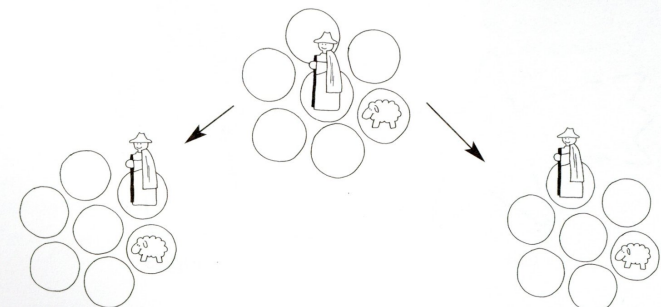

Herdersstaf:

Toen de herders van de engel te horen kregen, dat Jesus is geboren, zijn ze op weg naar Bethlehem gegaan.

Zet de **herder** of de **hond** een veld naar voren.

- **Voorzichtig:** een herder past altijd op zijn schapen. Hij let er steeds op dat er geen enkele verloren gaat, al is het nog zo klein. Je moet de herder / hond en de schapen (zie beneden) zodanig verzetten, dat er **tussen deze stukken nooit een leeg veld** overblijft.

goed

fout

opgelet: groep bij elkaar houden!

schaap:
schaap verzetten

- **Opgelet:** het kan ook gebeuren, dat je noch de herder, noch de hond of een schaap (zie beneden) kan verzetten, zonder dat er een leeg veld ontstaat. De beurt vervalt: geef de dobbelsteen verder aan het volgende kind.

De **herder** heeft zijn doel bereikt, als hij op het veld met de herdershoed precies voor de stal staat.

Hiervandaan kan hij het kindje Jesus goed zien.

Schaap:

De kudde schapen voelt zich onder de hoede van de herder heel veilig. Maar ze zijn ook nieuwsgierig en willen het kindje Jesus bekijken.

Zet een **schaap** een veld naar voren.

- **Voorzichtig:** let er ook hier altijd op, dat met het **verzetten** van het schaap noch een ander schaap, noch de herder of de hond van de groep wordt gescheiden. **Tussen deze stukken mag er nooit een leeg veld zijn.**

Is de **herder** bij de stal aangekomen, dan hebben ook de **schapen** hun doel bereikt.

In principe geldt:

Komt de afbeelding van een stuk boven te liggen, dat reeds bij de stal is aangekomen?

Je mag een stuk uitzoeken, dat je zou willen verzetten en deze een veld verplaatsen, of, als je voor de ster kiest, een kaart omdraaien.

Einde van het spel:

Het spel is voorbij, wanneer **alle stukken bij de stal zijn gearriveerd**. Daarna kunnen de kinderen het verhaal met behulp van de stukken nog een keer navertellen.

Ten slotte kan het spel met een gezamenlijk gezongen kerstlied worden afgesloten. De kribbe kan natuurlijk opgebouwd in de kinderkamer blijven staan.

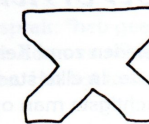
Deze stukken worden gebruikt:

Maria

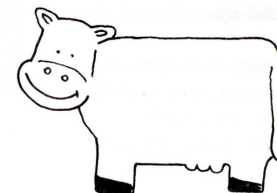
Josef

kribbe

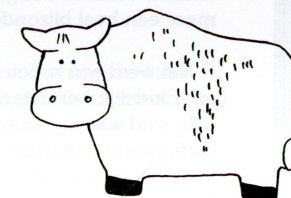
kindje Jesus

koe

koning

os

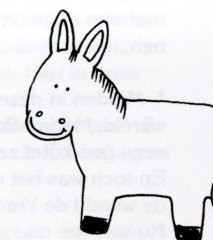
herder

hond

schaap

ezel

palmboom

engel

ster

Alle stukken gearriveerd?
Spel afgelopen

Het kerstverhaal

* Meer dan 2000 jaar geleden zond Keizer Augustus zijn schepen naar alle landen waarover hij heerste. In elke stad en in elk dorp werd verkondigd: "Keizer Augustus, de machtigste man op aarde, beveelt dat alle mensen naar de stad van hun vader op reis moeten gaan. Daar zullen zij worden geteld!" De mensen hadden geen andere keus. De keizer had het bevolen en iedereen moest hem gehoorzamen, of ze nu wilden of niet. Ook Maria maakte zich met haar verloofde Josef gereed om op weg te gaan. Hun weg leidde naar Bethlehem, want hier kwamen Josefs voorvaderen vandaan. Allebei waren ze heel bezorgd, want Maria was zwanger. Een engel had haar verteld, dat God haar een zoon zou schenken. Het zou echter geen gewoon, maar een heel bijzonder kind zijn. Het zou de Zoon van God zijn.

* Het werd een moeizame reis. Josef en Maria kwamen maar langzaam voort. Eindelijk bereikten ze Bethlehem. Maar waar moesten ze nu naar toe? De hele stad was overvol. Was er voor hen geen plaats meer in deze stad? Maria voelde dat haar kind spoedig ter wereld zou komen. Ergens moest er toch een plek voor hen zijn! Ze vroegen en zochten overal. Maar niemand kon hen helpen. Overal werden ze verder gestuurd.

De nacht viel, het was donker en koud. Josef en Maria waren de wanhoop nabij, toen ze plotseling een kleine lege stal zagen. De bodem was bedekt met stro en in de hoek stond een kribbe. Overgelukkig gingen ze de stal binnen.

* Midden in deze donkere, koude nacht kwam in deze stal een kind ter wereld. Maria wikkelde het in doeken en legde het in de kribbe. Ze bekeek het eens goed: het zag er net zo klein en hulpeloos uit als ieder ander kind. En toch was het een heel bijzonder kind. De engel had haar verteld, dat het de wereld de Vrede van God zou brengen.

Nu was het nog een geheim. Niemand in Bethlehem had ook maar een vermoeden van wat er deze nacht gebeurd was. Maar spoedig zou iedereen er van horen: Jesus, de Redder van de Wereld, was geboren!

* Maar Josef en Maria waren niet de enige mensen die gedurende deze nacht wakker waren. Buiten de stad Bethlehem hoeden herders hun schapen. Het was een duistere nacht en overal om hen heen was het rustig. Plotseling schrokken ze op. Er verscheen een licht dat steeds feller werd, zo fel alsof het dag was. Midden in de nacht openbaarde zich aan de herders deze straling, een straling die nog feller was dan het licht van de zon. En in dit licht stond een engel.

De herders wisten niet wat hen overkwam. Droomden ze of waren ze wakker? Ze werden door het licht verblind en stonden te beven van angst.

De engel stelde de herders gerust en sprak: "heb geen angst! Vannacht is er iets heel bijzonders gebeurd. Jesus, de Zoon van God, is geboren. Hier in Bethlehem zullen jullie een kind vinden. Het ligt in doeken gewikkeld in een kribbe."

Nauwelijks had hij deze woorden gesproken, of er doken plotseling nog veel meer engelen aan de hemel op. Allen zongen en jubelden luid. Bewegingsloos bleven de herders staan en luisterden. Nog nooit hadden ze zo mooi horen zingen. Toen het zingen was afgelopen, werd het weer stil en donker om hen heen. De herders keken elkaar aan en riepen: "hebben jullie gehoord, wat de engel heeft gezegd? Vandaag is de Zoon van God geboren, hier in Bethlehem! In onze stad. Schiet op, we moeten hem gaan zoeken! We moeten zo snel mogelijk naar Bethlehem!"

* Zo snel hun voeten hen dragen konden, liepen ze naar Bethlehem. Ieder van hen wilde de eerste zijn, die het kind te zien zou krijgen. Ze zochten overal in de stad en uiteindelijk vonden ze Josef en Maria in de kleine stal. Voorzichtig keken ze de stal in. En waarachtig: midden in de stal lag een kind in een kribbe. Een nietig kind! En toch was dit kind de Zoon van God! Ademloos vertelden de herders aan Josef en Maria, wat ze hadden gezien. Ze vertelden over het licht en over de engel en ook het prachtige gezang vergaten ze niet.

Maria hoorde hun verbaasd aan. De herders verlieten de stal om de hele stad te vertellen, wat er was gebeurd. Vrolijk liepen ze door de nachtelijke straten en jubelden en zongen. "De Redder is geboren", riepen ze. "Luistert allen, de Zoon van God is geboren, de engelen hebben het ons verteld. Hier in onze stad! We hebben hem zelf gezien."

Op de terugweg zongen ze nog steeds de liederen die ze hadden gehoord. Ze herinnerden hen aan het nietige kind, dat in die kleine stal in de kribbe lag en aan de woorden die de engel hen had toegesproken.

* In die dagen woonden in het oosten, daar waar de zon opgaat, drie sterrenkundigen. Het waren wijze en verstandige mannen. Elk sterrenbeeld en elke ster aan de hemel kenden ze bij naam. Toen zij tijdens deze nacht de hemel bekeken, zagen ze plotseling een ster die ze nog nooit eerder hadden gezien. En deze ster scheen feller dan alle andere sterren. "Wat is dat voor een ster?" riepen ze. "Het moet een koningsster zijn. Er is vast en zeker ergens een nieuwe koning geboren. Maar waar? In welk land?"

Ze doorvorsten hun geschriften en dachten lange tijd na. Plotseling riep een van de wijzen uit:

"Waarschijnlijk is het kind in het land van de joden geboren!"

"Precies, het moet in het land van de joden zijn!", vielen de anderen hem bij.

"Kom, we moeten het kind gaan zoeken en het geschenken brengen."

Ze zadelden hun kamelen, bepakten deze met kostbare geschenken en gingen op pad om het kind te zoeken.

Ze trokken door uitgestrekte woestijnen en vreemde landen, over hoge bergen en door diepe dalen. Wekenlang waren ze onderweg, tot ze eindelijk bij het land van de joden aankwamen. Maar waar moesten ze hier het koningskind zoeken?

Vast en zeker woont het in het paleis van een koning, zeiden ze bij zichzelf en begonnen met hun zoektocht. Ze zochten overal, maar nergens wist men iets van een pasgeboren koningszoon. Toen het donker werd en ze het eigenlijk al wilden opgeven, keken ze nog een keer naar de hemel. En ziedaar! Opeens stond er weer diezelfde ster aan de hemel, die ze bij hen thuis al eerder hadden gezien.

Vol vreugde reden ze de ster tegemoet. Hij stond precies boven de stal. "Hier zou de koningszoon geboren moeten zijn?", vroegen ze zich verwonderd af. In verwarring bekeken ze de kleine stal.

Toen ze de stal voorzichtig betraden, zagen ze Josef, Maria en hun kind, Jesus. Maria hield Jesus in haar armen en wiegde hem zachtjes heen en weer. Hij zag er uit als een gewoon klein kind. En toch was het de koning, waarnaar ze op zoek waren: de koning, die eens alle koningen zouden moeten aanbidden!

Toen knielden ze neer, aanbaden het kind en spreidden hun geschenken uit: een kistje vol goud*, een schaal met wierook* en een kruik met mirre*.

Elk jaar tijdens het kerstfeest denken overal ter wereld de mensen aan dit verhaal en vieren de geboorte van Jesus Christus. Ze vieren het vaak gezamenlijk.

Jullie kennen vast ook wel liederen, die tijdens het kerstfeest gezongen worden, of niet?

* De sterrenkundigen hadden voor Jesus de drie meest waardevolle dingen meegebracht, die er destijds bestonden. Goud is natuurlijk tegenwoordig ook nog heel waardevol en duur. Destijds waren wierook en mirre ook heel duur, omdat ze goed verpakt moesten worden en over hele lange afstanden worden vervoerd. Wierook wordt uit de hars van kleine, doornige bomen gewonnen. Deze bomen (*boswellia*) groeien alleen in Somalië (Afrika) en Arabië. Ook mirre is hars van een boom. Mirrebomen groeien in Zuid-Arabië. Omdat beide harsen heel aromatisch ruiken, waren ze ook destijds heel geliefd. Ook tegenwoordig nog worden ze gebruikt voor de bereiding van geneesmiddelen, zalf en parfum. Als wierook of mirre wordt verbrand, ontstaat er een heel sterke aromatische geur. Vooral wierook werd ook destijds al verbrand, om bv. een kerkdienst een bijzondere atmosfeer te verlenen.